

بسم الله الرحمن الرحيم

اللهم صل على محمد و آل محمد و عجل فرجه

آزمون کتاب روشهای تدبر سوره ای

با سلام و خدا قوت خدمت قرآن پژوهان عزیز

انشالله شرکت در دوره روشهای تدبر سوره ای باعث شده باشه ارادت ما به سوره های قرآن و باور ما به راهگشا و اثربخشی آنها در زندگی بیش از پیش تقویت شده باشه.

همانطور که مستحضر هستید ما در انتهای این دوره لازم است برای ارزیابی خود چند مورد را احراز کنیم. برای آشنایی با این موارد می توانیم از جدول زیر استفاده نماییم.

شاخص ها
برای فرد مهم شود که هر سوره ای یک پیامی متمایز دارد که می خواهد به فرد بگوید.
ارائه فهرستی از موضوعاتی که می تواند از آیات سوره به دست آورد.
توانایی ارائه دسته بندی موضوعی برای موضوع هایی که از سوره به دست آورده است.
توانایی توضیح دست کم یک سیر از احکام به تفصیل میان موضوع های به دست آمده از سوره .

ممکن است شما در خلال دروس کتاب به ویژه درس سوره مبارکه الرحمن توانسته باشید موارد فوق را احراز نمایید؛ در این صورت همین کفایت می کند؛ لیکن ممکن است تمایل به ارزیابی خود در یک سوره دیگر و دریافت بازخورد از بیرون داشته باشید، در این صورت می توانید در آزمون زیر شرکت نمایید.

الف- برای آشنایی با فضای کلی سوره مبارکه مریم ابتدا ابتدا بیان آیات سوره را از تفسیر المیزان مطالعه نمایید.

ب- یکی از خواصی که برای تداوم قرائت سوره مبارکه مریم سلام الله علیها در روایت ذکر شده است، همنشینی با حضرت عیسی علیه السلام در آخرت است.

«من أدمن قراءة سورة مریم لم یمت حتی یصیب ما یغنیه فی نفسه و ماله و ولده،

و کان فی الآخرة من أصحاب عیسی بن مریم (علیه السلام)...»

از این رو به نیت همنشینی با آن حضرت، آیات ۱۶ تا ۴۰ سوره مبارکه مریم را که به ماجرای حضرت عیسی علیه السلام اختصاص دارد؛ برای توقف بیشتر در آن انتخاب شده اند. حضرت علامه در تفسیر المیزان ذیل این آیات می فرمایند:

« در این آیات از داستان یحیی به داستان عیسی (ع) نقل کلام شده، و میان این دو داستان شباهت تمامی هست، چون ولادت هر دو بزرگوار به طور خارق العاده صورت گرفته و این هر دو در کودکی حکم و نبوت داده شدند، او هم خبر داد که مامور به احسان به مادر شده و جبار و شقی

نیست و بر خود در روز ولادتش و روز مرگش و روز مبعوث شدنش سلام داده این نیز همین مطالب را گفته و قرآن از وی نیز نقل کرده، و شباهت‌های دیگری نیز داشته‌اند، و یحیی (ع) نبوت عیسی (ع) را تصدیق کرده و به وی ایمان آورد.»

یکبار آیات این دسته را به همراه ترجمه آن مطالعه نموده و بعد به سؤالات پاسخ دهید:

و اذْکُرْ فِی الْکِتَابِ مَرْیَمَ إِذِ انتَبَذَتْ مِنْ اَهْلِهَا مَکَانًا شَرْفِیًّا (۱۶)	و در این کتاب [سرگذشت] مریم را یاد کن هنگامی که از خانواده‌اش [در] مکان شرقی کناره گرفت. (۱۶)
فَاتَّخَذَتْ مِنْ دُونِهِمْ حِجَابًا فَأَرْسَلْنَا اِلَیْهَا رُوحَنَا فَتَمَثَّلَ لَهَا بَشَرًا سَوِیًّا (۱۷)	و جدا از آنان پوشش و پرده‌ای برای خود قرار داد. و ما روح خود را به سوی او فرستادیم، پس برای او [به صورت] بشری خوش اندام و معتدل نمودار شد. (۱۷)
قَالَتْ اِنِّیْ اَعُوْذُ بِالرَّحْمٰنِ مِنْکَ اِنْ کُنْتَ تَقِیًّا (۱۸)	مریم گفت: همانا من از تو به [خدای] رحمان پناه می‌برم، اگر پرهیزکار هستی [از من فاصله بگیر]. (۱۸)
قَالَ اِنَّمَا اَنَا رَسُوْلٌ رَّبِّکَ لِاَهْبَ لَکِ غُلَامًا زَکِیًّا (۱۹)	گفت: جز این نیست که من فرستاده پروردگار تو هستم برای آنکه پسری پاک و پاکیزه به تو ببخشم. (۱۹)
قَالَتْ اَنْتَیْ یَکُوْنُ لِیْ غُلَامٌ وَّ لَمْ یَمَسَّسْنِیْ بَشَرٌ وَّ لَمْ اَکْ یَغِیًّا (۲۰)	گفت: چگونه برای من پسری خواهد بود در حالی که نه هیچ بشری با من ازدواج کرده است و نه بدکار بوده‌ام. (۲۰)
قَالَ کَذٰلِکَ قَالَ رَبُّکَ هُوَ عَلٰی هٰیْنٍ وَّ لَنَجْعَلَنَّ اٰیَةً لِلنَّاسِ وَ رَحْمَةً مِّنَّا وَ کَانَ اَمْرًا مَّقْضٰی (۲۱)	گفت: چنین است [که گفتی، ولی] پروردگارت فرموده است: این کار بر من آسان است و [فرزندى بدون ازدواج به او بخشیدن] برای این [است] که او را نشانه‌ای [از قدرت خود] برای مردم و رحمتی از سوی خود قرار دهیم؛ و این کار شدنی است. (۲۱)
فَحَمَلَتْهُ فَانْتَبَذَتْ بِهٖ مَکَانًا قَصِیًّا (۲۲)	پس به عیسی حامله شد و به خاطر او در مکانی دور کناره گرفت. (۲۲)
فَاَجَآءَهَا الْمَخَاضُ اِلٰی جِذْعِ النَّخْلَةِ قَالَتْ یٰ لَیْتَنِیْ مِتُّ قَبْلَ هٰذَا وَ کُنْتُ نَسِیًّا مُّنْسِیًّا (۲۳)	آن گاه درد زاییدن، او را به ناچار به جانب درخت خرما کشانید؛ [در آن حال] گفت: ای کاش پیش از این می‌مردم و یکسره از خاطره‌ها فراموش شده بودم. (۲۳)
فَنَادَاهَا مِنْ تَحْتِهَا اَلَّا تَحْزَنِی قَدْ جَعَلَ رَبُّکِ تَحْتِکَ سَرِیًّا (۲۴)	پس کودک از زیر [پای] او ندایش داد: غمگین مباش که پروردگارت از زیر [پای] تو نهر آبی پدید آورده است [تا بیاشامی و شستشو کنی]. (۲۴)
وَ هٰزِیْ اِلَیْکَ بِجِذْعِ النَّخْلَةِ تُسَاقِطُ عَلَیْکَ رَطْبًا جَنِیًّا (۲۵)	و تنه خرما را به سوی خود بجنبان تا برایت خرماى تازه و از بار چیده بریزد. (۲۵)
فَکُلْیْ وَ اشْرَبِیْ وَ قَرِّیْ عَیْنًا فَاِمَّا تَرِیْنِ مِنَ الْبَشَرِ اَحَدًا فَقُوْلِیْ اِنِّیْ نَذَرْتُ لِلرَّحْمٰنِ صَوْمًا فَلَنْ اُکَلِّمَ الْیَوْمَ اِنْسِیًّا (۲۶)	پس [از آن خرما] بخور و [از آن نهر] بیاشام و خاطرت را شاد و خوش دار، و اگر از مردم کسی را دیدی [که درباره نوزادت پرسید] بگو: من برای [خدای] رحمان روزه [سکوت] نذر کرده‌ام، پس هرگز امروز با هیچ انسانی سخن نخواهم گفت. (۲۶)
فَاَتَتْ بِهٖ قَوْمَهَا تَحْمِلُهَا قَالُوْا یٰ مَرْیَمُ لَقَدْ جِئْتِ شَیْئًا فَرِیًّا (۲۷)	آن گاه نوزاد را در حالی که [در آغوشش] حمل می‌کرد، نزد قومش آورد. گفتند: ای مریم! به راستی که تو کاری شگفت [و بی‌سابقه و ناپسندی] مرتکب شده‌ای. (۲۷)
یٰ اَخْتِ هَارُوْنَ مَا کَانَ اَبُوْکَ اَمْرًا سَوْءًا وَّ مَا کَانَ اُمِّکَ یَغِیًّا (۲۸)	ای خواهر هارون! نه پدرت مرد بدی بود و نه مادرت بدکاره بود [این طفل را از کجا آورده‌ای؟] (۲۸)
فَاَشَارَتْ اِلَیْهِ قَالُوْا کَیْفَ نُکَلِّمُ مَنْ کَانَ فِی الْمَهْدِ صَبِیًّا (۲۹)	پس مریم به نوزاد اشاره کرد [که از او بپرسید]. گفتند: چگونه با کودکی که در گهواره است، سخن بگوییم؟! (۲۹)
قَالَ اِنِّیْ عَبْدُ اللّٰهِ اَتَانِیَ الْکِتَابَ وَ جَعَلَنِیْ نَبِیًّا (۳۰)	نوزاد [از میان گهواره] گفت: بی‌تردید من بنده خدایم، به من کتاب عطا کرده و مرا پیامبر قرار داده است. (۳۰)
وَ جَعَلَنِیْ مُبَارَکًا اَیْنَ مَا کُنْتُ وَ اَوْصَانِیْ بِالصَّلَاةِ وَ الزَّکٰةِ مَا دُمْتُ حَیًّا (۳۱)	و هر جا که باشم بسیار بابرکت و سودمندم ساخته، و مرا تا زنده‌ام به نماز و زکات سفارش کرده است. (۳۱)

و برا بوالدتی و لم یجعلنی جباراً شقیّاً (۳۲)	و مرا نسبت به مادرم نیکوکار [و خوش‌رفتار] گردانیده و گردنکش و تیره‌بختم قرار نداده است. (۳۲)
و السلام علی یوم ولدت و یوم اموت و یوم اُبعث حیاً (۳۳)	و سلام بر من روزی که زاده شدم، و روزی که می‌میرم، و روزی که زنده برانگیخته می‌شوم. (۳۳)
ذلک عیسی ابن مریم قول الحق الذی فیهِ یَمْتَرُونَ (۳۴)	این است عیسی بن مریم، همان قول حق که [یهود و نصاری] درباره او در تردیدند. (۳۴)
ما کان لله أن یتخذ من ولد سُبْحَانَهُ إِذَا قَضَىٰ أَمراً فَإِنَّمَا یَقُولُ لَهُ کُنْ فیکونُ (۳۵)	خدا را نسزد که هیچ فرزندی [برای خود] برگیرد؛ او منزّه است؛ چون پدید آمدن چیزی را اراده کند، فقط به آن می‌گوید: باش، پس بی‌درنگ موجود می‌شود. (۳۵)
و إنَّ الله ربی و ربکم فاعبدوه هذا صراطُ مُسْتَقِیمٍ (۳۶)	[عیسی گفت:] بی‌تردید خدا [ی یکتا] پروردگار من و شماست؛ پس او را پرستید [که] این راهی راست است. (۳۶)
فَاخْتَلَفَ الْأَحْزَابُ مِنْ بَیْنَهُمْ فَوَلَّيْنَا لِّلَّذِينَ کَفَرُوا مِنْ مَّشْهَدٍ یَوْمَ عَظِیمٍ (۳۷)	ولی گروه‌هایی از میان آنان [درباره عیسی] اختلاف کردند، پس وای بر کسانی که [با افراط در شأن عیسی] کافر شدند از حضور در روزی بزرگ! (۳۷)
أَسْمِعْ بِهِمْ و أَبْصِرْ یَوْمَ یَاتُونَنَا لَکِنَ الظَّالِمُونَ الْیَوْمَ فِی ضَلَالٍ مُّبِینٍ (۳۸)	آنان روزی که به سوی ما می‌آیند [نسبت به حقایق] چه شنوا و چه بینا می‌شوند، ولی امروز ستمکاران در گمراهی آشکارند. (۳۸)
و أَنذَرِهِمْ یَوْمَ الْحَسْرَةِ إِذْ قُضِیَ الْأَمْرُ وَ هُمْ فِی غَفْلَةٍ وَ هُمْ لَا یُؤْمِنُونَ (۳۹)	و آنان را از روز حسرت- آن گاه که کار از کار بگذرد- بترسان، در حالی که آنان در بی‌خبری [شدیدی] هستند و ایمان نمی‌آورند. (۳۹)
إِنَّا نَحْنُ نُحْثِرُ الْأَرْضَ وَ مَنْ عَلَیْهَا وَ إِلَینَا یَرْجَعُونَ (۴۰)	یقیناً ماییم که زمین و همه کسانی را که روی آن قرار دارند به میراث می‌بریم و [همه] به سوی ما بازگردانده می‌شوند. (۴۰)

سؤالات

۱- ضمن بازخوانی دسته آیه ۱۶ تا ۴۰ سوره که به موضوع حضرت عیسی علیه السلام اختصاص دارد؛ دسته های فرعی ذیل آن را مشخص نمایید.

حدود آیات	موضوع دسته آیات فرعی

۲- یکبار دیگر آیات فوق را بازخوانی نموده و به موارد زیر پاسخ دهید:

۱-۲ حقایق را که در آن مطرح شده بر اساس یکی از موضوعات زیر آیات را دسته بندی کنید:

- جریان حق و شبه جریان باطل
- حقایق و بروزات
- مراتب حقایق

جریان شناسی	حقایق	جریان حق	شبه جریان باطل
-------------	-------	----------	----------------

حقایق و بروزات	حقایق	بروزات انسان	
مراتب حقایق	حقایق دارای مجد و عظمت	حقایق شکل گرفته با انسان	حقایق مربوط به مؤمن و کافر

۲-۲ با مشاهده ستون های جدول، تحلیل خود از موضوع انتخابی در این دسته آیه را ارائه دهید:

.....

.....

.....

۲-۳ یکبار دیگر به دسته بندی خود دقت کرده و متناسب با آن آیه ای را که می تواند آیه کلیدی باشد تعیین کنید:

.....

.....

۲-۴ با توجه به آیه کلیدی بار دیگر جدول را مطالعه نموده و جمع بندی خود از موضوع در این دسته آیه را بیان نمایید:

.....

.....

.....

.....

۳- اگر حضرت عیسی علیه السلام و بیان حقیقت ایشان را به عنوان موضوع محوری این دسته آیه در نظر بگیریم؛ ضمن بازخوانی مجدد دسته آیات موارد زیر را پاسخ دهید:

۳-۱ حقایق بالادستی که ولادت حضرت عیسی علیه السلام ذیل جریان آن حقایق قرار می گیرد؛ با چه بیانی در آیات اشاره شده است. (کدام آیه از این دسته بیش از همه احکام یا منشأ عطای حضرت عیسی علیه السلام به حضرت مریم را تعیین می کند؟)

.....

.....

.....

۳-۲ حقایق مربوط به حضرت عیسی علیه السلام چگونه جریان یافته و به جامعه رسیده است؟ (ضمن مطالعه مجدد آیات مؤلفه های احکام به تفصیل و آیات بیانگر آنها را تعیین نمایید)

.....

.....

.....

۳-۳ حضرت عیسی علیه السلام را در این آیات در چه بسترها یا موقعیت هایی می توان مشاهده کرد؟ (تفصیل حقیقت حضرت در آیات به چه صورت است؟)

.....

.....

.....

۳-۴ مخاطب در چه صورتی در همراهستانی با آن حضرت قرار گرفته و در چه صورتی در مواجهه با ایشان از برکات وی محروم می ماند؟ (مواجهه مطلوب و نامطلوب با وی چگونه است؟)

.....

.....

.....

.....